

༄༅། བོད་ཀྱི་ཟླ་བཤོལ་འདོན་ཐབས་སྤྱི་འགོམ་ལ་དབྱུང་བ།

བོད་རྫོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་རང་བྱུང་ཚན་རིག་སློབ་སྦྱོང་།

༡༩༧༡ ལོའི་ཚུས་རིག་འཛིན་གྲྭ་གསུམ་པའི་ཆོ་རིང་།

གནད་བསྐྱུལ།

ཟླ་བཤོལ་འདོན་ཐབས་ནི་བོད་ཀྱི་སྐར་ཚུལ་རིག་པའི་ནང་གལ་འགངས་ཉ་ཅང་ཆེ་ཞིང་
བཀོལ་སྤྱོད་མང་བ་ཞིག་ཡིན། དབྱུང་ཚུལ་འདིའི་ནང་ཁོ་བོས་རྫོངས་སློབ་ཚུལ་ཁང་གི་ལོ་ཐོའི་ཟླ་བཤོལ་འདོན་
ཐབས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་ཞིབ་དབྱུང་བརྒྱུད་སྤྱི་ལོ་1954ལོའི་བོད་རྒྱ་དང་པོ་གཞིར་འཛིན་ཏེ་ཟླ་བཤོལ་ཡོད་མེད་བཅི་
ཐབས་ཀྱི་སྤྱི་འགོམ་གསུམ་གསར་བཅོ་བྱས་ཤིང་དཔེ་བཅོལ་དང་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་ལུས་ཡོད། སྤྱི་འགོམ་དེ་གསུམ་
པོར་བརྒྱུར་བཤོད་སྟོན་འཕྲིའི་མང་གཞིའི་ཤེས་བྱ་ཤེས་ཚམ་ལས་ཟླ་བཤོལ་འདོན་པའི་ལུགས་དང་། རྩོན་གྱི་ཟླ་
བཤོལ་གང་ལ་འཁེལ་ཡོད་མེད་མ་ཤེས་ནའང་ཟླ་བཤོལ་བདེ་སྤྱད་དང་བཅི་རུས་པའི་ཁྱད་ཚུལ་ལྡན་ཡོད་པས།
དེས་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། མ་འོངས་པའི་ལོ་ཐོ་འདོན་བ། ལྷག་པར་དུ་ལོ་ཐོ་ལོ་ཐོ་འདོན་སྐབས་ཚུལ་
མོར་མེད་པར་དུས་ལྷན་ནང་བཅི་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁག་ནང་པན་རུས་དེས་ཅན་ཞིག་ཐོན་སྲིད་དེས་ཡིན།

བད་ཚད་གཙོ་བོ། ཟླ་བཤོལ། སྤྱི་ལོ། སྤྱི་འགོམ།

སྦྱང་གཞི།

གེ་ལ་ཤ་ཡིས་མཐའ་བཞི་བསྐོར་བའི་གངས་ཅན་ས་ལྗོངས་སྤྱན་རློངས་འདྲིར་ཟས་ཁ་གང་གི་དོན་དུ་འཚོ་བའི་
སྤྱི་མི་རྣམས་མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་དུ་མའི་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་འགོམ་དང་བསྐྱུར་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་མིའི་མེས་པོར་ཆགས་
ཤིང་། ལྷགས་ཐོག་དང་ས་ཞིང་སོགས་རང་ལ་བདག་ཏུ་དབང་བའི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་འཚོ་བའི་བྱ་རིམ་ཁོད་
རིམ་བཞིན་བོད་མིའི་བསམ་སྟོར་འགྱུར་ཚོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ས་གཞིའི་འཁོར་འགྲོད་དང་དུས་བཞིའི་འགྱུར་བ་སོགས་
ཕྱིའི་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཚོས་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་ཅུང་ཟད་བྱུང་བར་བརྟེན་ནས་ཐོག་མའི་སྐར་ཚུལ་རིག་པ་དར་བ་
རེད། དེ་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་“ཉིན་”གྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་གསལ་དོད་ཤོས་དེ་ཤེས་པ་དང་། དེ་རྗེས་
ཟླ་བའི་འཕེལ་འགྱུར་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་དང་ཚོས་ཉིད་དེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་རྟོགས་པས་རིམ་གྱིས་“ཟླ་བའི་”མཚན་

ཉེད་ལྷང་།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆབ་སྐྱོན་རིང་མོའི་ཚེ་སྲིད་དུ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉེད་འཚོ་གནས་ལུབ་ཆེད་ཅི་ཤིང་རིགས་ཀྱི་ཐོག་
 བས་འབྲུ་འབྲུ་ཞིང་ཟ་བ་དང་། རི་དུགས་གསོད་པ། ཉ་འཛིན་པ། རྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་འབྲུ་རྣམས་ས་ལ་བཏབ་
 བས་ལོ་དང་ནས་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྟོག་དང་གཟན་རྩེ་ལེན་པ། རི་དུགས་འབྲོང་དང་ཤ་བ་སོགས་བཟུང་ནས་འབྲི་གཡག་
 སོགས་སུ་བཀྲུག་ལྷོ་སྐྱེས་སྐྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ནང་ཐོན་སྐྱོད་ཡོ་བྱད་ལ་ལེགས་བཅས་རབ་དང་རིམ་པ་འགོ་
 རྒྱབས་དོད་དང་ཤིང་གི་ཕྱང་དོན་ལྟ་བུས་གངས་ཀའི་མཚོན་བྱེད་བྱེད་པ་དང་། ཤིང་སོགས་ལ་རྟུགས་རྒྱབ་ནས་
 དངོས་པོའི་གངས་ཀ་བཅི་སྲོལ་ཐོག་མར་བྱུང་། རིག་པ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་སུ་སོང་ནས་གཅིག་གངས་
 ལ་དོད་དང་། བཙུ་གངས་ལ་ཤིང་འཛོག་པ་སོགས་ཀྱི་སྟབས་བདེའི་དེའུ་ཅིས་དར་བའི་སྲོལ་རྒྱན་ནི་དེང་གི་བར་
 དུ་འང་སྐྱོན་གཞུང་དག་ཏུ་སྡོད་འགྲེམས་དང་དེའུ་འགྲེམས་ཡོད་པས་ཀྱང་ཤེས་ལུབ། བདུན་ཚོགས་དང་གངས་ཀ་ཅི་
 ལྷངས་དར་བ་ན་མའི་ལྷས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་ལ་དབེ་བཞག་ནས་བརྗེ་མཚོན་རིམ་བྱི་སྲོལ་ཡང་མགོའི་སྤྱི་གཞུག་གི་སྤྱི་
 རྒྱུ་འབྲེལ་དང་འདྲ་བ་ ༡ འདི་ལ་རེས་གཟུང་དང་པོ་ཉི་མར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་གཅིག་ཟེར། དེ་བཞིན་སྤྱི་
 གཞུག་དཔལ་བས་སྐོར་འདྲ་ ༢ འདི་ལ་གཉིས་པ་ལྔ་བ་ཟེར། དཔལ་སྐོར་མིག་གི་དབྱིབས་འདྲ་ ༣ འདི་ལ་གསུམ་པ་
 མིག་དམར་དང་། ལྔ་གམ་དཔལ་བའི་དབྱིབས་ཅན་རིམ་ ༤ འདི་ལ་བཞི་པ་སྟག་པ་ཟེར། ལྔ་ཁྲག་གི་དབྱིབས་
 འདྲ་བ་ ༥ འདི་ལ་ལྔ་པ་ལུང་བྱ་བེར། ལྔའི་འོག་ཏུ་ཁའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་ ༦ འདི་ལ་དུག་པ་བ་སངས་ཟེར། མ་
 ལའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་ ༧ འདི་ལ་བདུན་པ་སྟེན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་བཅི་སྲོལ་འདི་དག་དེང་སྐབས་ཀྱང་
 འབྲོག་ལུས་ལ་ལའི་རྟན་རབས་པ་འགའ་རེའི་དག་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རང་རེའི་ཅིས་ཀྱི་ལི་རྒྱས་འགའ་ལའང་
 གསལ་བ་སྟར་ལགས། རིམ་བཞིན་གཟུང་བཙུ་པོ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མའི་བཟང་རྒྱུ་གི་དབྱིབས་དང་
 འདྲ་བ་ ༨ འདི་ལ་བརྒྱད་པ་སྐྱོ་གཅན་དང་། རྩ་བའི་དབྱིབས་ཅན་ ༩ འདི་ལ་དགུ་བ་དུས་མེ་དང་། ལུ་ག་སྦྲོང་པའི་
 དབྱིབས་ཅན་ ༡༠ འདི་ལ་ཐིག་ལེ་ཞེས་དང་། གཟུང་བཙུའི་སྐབས་བཙུ་བ་ ༡༡ མཚུགས་རིང་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྲོལ་
 སོགས་བྱང་བར་མཚོན་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འདོད་པ་ལས། བོད་ཀྱི་ཨང་ཡིག་གི་གཟུགས་ ༡༢༣༤༥༦༧༨༩༡༠འདི་
 རྣམས་ནི་ཐོག་མར་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་ནས་ཁ་ཆེར་དར་ཞིང་། དེ་ནས་འཛམ་གླིང་ལུས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་དར་བར་
 བཤད་པའི་ཨ་རབས་ཀྱི་ཨང་གི་1234567890འདི་དག་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་ནི་མིག་གིས་བརྟུས་པ་ཅིམ་གྱིས་

ཀྱང་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་དག་གི་ལུངས་ལུང་ནི་སྲིད་མདོ་དང་། བེ་དཀར། དེ་བཞིན་ཚན་རིག་ཤེས་བྱའི་
དབེ་ཚོགས་སོགས་གནའ་དང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་དང་། སྤྱང་གཏམ་ཁག་ནས་གང་འཚམས་བསྟུ་འབྲི་
བྱས་པ་དང་འབྲེལ་དབྱུང་བརྗོད་བཞིན་པ་ཡིན། དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་ཐོག་མའི་སྲོལ་དར་
ཚུལ་ལ་ཡང་ཚོད་དཔག་བྱ་བྱུང་བར་སེམས།

ཨོན་ཀེ་སེས་“གནམ་རིག་སྐར་རྩིས་ནི་ཐོག་མར་འོང་འབྲོག་རྣམས་ཀྱི་དུས་བཞིའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཆེད་མཁོ་བ་
ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།”ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་དང་མཐུན་པར་བོད་ཀྱི་གནམ་རིག་སྐར་རྩིས་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཐོག་མའི་སྐར་གཞི་ཡང་བོད་རང་གི་འོང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཚོའི་འཚོ་བའི་ཉམས་སྲོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན་ལ། སློམ་གཞི་དེའི་སྟེང་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ཡུལ་བྱུང་རིག་གནས་ཁོད་ལས་
བོད་ཀྱི་ས་བབས་དང་། བོད་མིའི་ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་དངོས་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་ཆ་རྣམས་གསལ་བསྟོན་
བྱས་ཤིང་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་བ་ལས་ད་ལྟའི་སྐར་རྩིས་རིག་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན།

བོད་ཀྱི་ལོ་རེའི་ལོ་ཐོ་འདོན་སྐབས་ལྷ་བསྟུས་དང་ཟླ་བཤོལ་ངེས་པར་དུ་བརྩི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཟླ་བཤོལ་
བརྩི་རྒྱ་ནི་བོད་ཀྱི་གནམ་རིག་སྐར་རྩིས་ནང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གལ་འགངས་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན།

དང་གི་དུས་འདིར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་དབྱུང་གནང་མཁན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་སྟོན་གྱི་ལོ་
ག་གེ་མོ་ཞིག་ལ་ཟླ་བཤོལ་ཡོད་མེད་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་སྟེ་བོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་མ་འོངས་
པའི་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་ཟླ་བཤོལ་འཁེལ་མིན་ཤེས་པར་འདོད་པས་ན། གུས་པས་འདིར་སྟོངས་སྟོན་རྩིས་ཁང་གནམ་
རིག་སྐར་རྩིས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཟླ་བཤོལ་འདོན་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གཞི་བཙུག་ཏེ་བསྟུར་བཤོད་སྟོན་འབྲི་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟུར་དུ་འདས་ཟེན་པའི་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་ཟླ་བཤོལ་བྱུང་ཡོད་མེད་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ནམ་
ཞིག་ལ་ཟླ་བཤོལ་ཡོད་མེད་བརྩི་རྒྱས་ཀྱི་སྟབས་བདེའི་སྟེ་འགྲོས་གསུམ་གསར་དུ་བཟོས་ཏེ་དབྱུང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་ཡིག་
ལམ་དུ་དབབ་པར་བྱ་སྟེ།

དང་པོ། ཟླ་བཤོལ་འདོན་ཚུལ་གྱི་སྐོར།

དུས་ཀྱི་ཟླ་བ་གནམ་གྱི་ཟླ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་མཐུན་དགོས་^① ཞེས་གསུངས་པས་བོད་ཟླ་ནི་གནམ་གྱི་ཟླ་བའི་

^①རྩིས་རིག་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ། [ཡུམ་པ་] རོག་གངས་ ༡༩༥༥

འཕེལ་འགྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འཛོག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། སྤྱི་ལོ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་ཚོས་བཅོ་ལྔ་ལ་རྒྱ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་མཐོང་བ་དང་། ཚོས་སྐུམ་ཅུ་ལ་འང་རྒྱ་བ་ཉ་རྒྱས་པ་སོགས་སྐབས་འགར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་ཚོས་གྲངས་གཉིས་ཀྱི་དབར་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཞིག་མ་ཡིན།

བོད་དུ་རྒྱ་བཤོལ་འདོན་ཚུལ་སྐོར་ལ་བཞེད་པ་མི་འདུ་བ་མང་དུ་ཡོད་དེ། བོད་ཀྱི་ཚེས་རིག་ཀྱན་འདུས་
ཚེན་མོ་ལས། ལོ་རེ་ལ་བྱིམ་ཞག་དང་ཚོས་ཞག་གཉིས་དབར་བར་ཁྱད་ཉིན་ཞག་བཅུ་གཅིག་དང་། ཚུ་ཚོད་བཞི།
ཚུ་སྐང་སོ་དུག དབྱགས་ལྡ། འདོད་ཆ་བདུན་ཡོད་པར་བཟུན་པས། དེ་རྣམས་རིམ་པར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེ་
བས་བྱིམ་རྒྱ་རེ་དང་ཚོས་རྒྱ་རེའི་དབར་བར་ཁྱད་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་ལྔ་བཅུ་དང་ལྔ་དང་། ཚུ་སྐང་ཉེར་གསུམ།
དབྱགས་ཐིག་ལེ། འདོད་ཆ་དུག་རྣམས་འོང་ལ། དེའི་གནས་ཐམས་ཅད་རེ་ལྟས་བསྐྱར་ཉེ་རིམ་པར་གཉིས་ཀྱིས་
བྱེ་བའི་ནོར་རྣམས་ཞག་སར་འདྲིལ་བར་ཞག་སྐུམ་ཅུ་འབྱུང་བར་ལོངས་པའི་བྱིར་འོ། དེ་ལྟར་རྒྱ་བ་བྱེད་བཅས་སོ་
གཉིས་ཉེ་ལོ་གཉིས་དང་རྒྱ་བ་བརྒྱད་དང་དགུ་ན་བཤོལ་བས་སོ། ^① གཞན་ཡང་ཚེས་རིག་ལ་འཇུག་པའི་སྐོར་ལས།
རྒྱ་བཤོལ་དེ་ཅི་ལྟར་འདོན་པ་ལ་ལག་ལེན་གྱི་ཕྱག་བཞེས་སུ་མདའ་རོའི་ལྷག་མ་འཕར་བའི་ཚེ་རྒྱ་བཤོལ་འདོན་པ་
དང་། རྒྱ་བའི་སྐང་ཚད་ལས་འདོན་པའི་ལྷགས་གཉིས་ཡོད། ^② གཉིས་པ་དེར་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་བོད་
ལྷགས་གསོ་བ་རིག་པའི་དངོས་ཚན་སློབ་གསོའི་འཆར་འགོད་སློབ་དེབ་གནམ་རིག་སྐར་ཚེས་ནང་། སྐང་བྲལ་རྒྱ་བ་
ལྷག་པར་འདོད་ཅེས་པའི་མན་ངག་དེ་ཞིབ་པར་རྐང་ཚེས་ཀྱི་སྐང་ལྟར་འདོན་པ་འདི་ནི་མཁས་པའི་ལྷགས་ཡིན་ནོ།
འདིར་སྐང་དང་དབྱགས་ཐོབ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྐང་ཞེས་པ་ནི་བྱིམ་རྒྱའི་དཀྱིལ་ལ་སྐྱབས་པའི་དུས་ཏྲགས་ཡིན་ཏེ།
བྱིམ་རྒྱ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སྐུམ་ཅུ་དང་ཚུ་ཚོད་ཉེར་དུག ཚུ་སྐང་ཉེར་གཅིག་བཅས་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་རྒྱ་གཅིག་
ལ་ཉིན་ཞག་ཉེར་དགུ་དང་ཚུ་ཚོད་སོ་གཅིག ཚུ་སྐང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། ཚུ་ཚོད་དང་བྱེད་
དོད་མི་ཐུབ་པ་དེ་བསགས་ནས་བྱིམ་རྒྱ་སོ་གཉིས་དང་བྱེད་ལོངས་པའི་སྐབས་ཤིག་ན་ཚོས་རྒྱ་འདིར་དབྱགས་ཐོབ་ཁོ་
ན་ལས་སྐང་མི་འཆར་བའི་ཚེ་རྒྱ་བ་ལྔ་མ་དེ་བཤོལ་དུ་བཅི་བ། གནམ་སྟོང་དག་ལ་སྐང་ཤར་ན་རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་
བཅེགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བོར་འཁོད་ཡོད། ^③ དེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ལག་ཅིག་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཡིན་
ཏེ།

^①བོད་ཀྱི་ཚེས་རིག་ཀྱན་འདུས་ཚེན་ལས། སྐར་ཚེས་ཀྱི་སྐོར་དེབ་གཉིས་པའི་ཤོག་གངས་ ༥༥༥
^② ཚེས་རིག་ལ་འཇུག་པའི་སྐོར། [ཡུམ་པ་] ཤོག་གངས་ ༡༤༤
^③ དུས་རབ་ ༥༡པའི་བོད་ལྷགས་གསོ་བ་རིག་དངོས་ཚན་སློབ་གསོའི་འཆར་འགོད་སློབ་དེབ་གནམ་རིག་སྐར་ཚེས། ཤོག་གངས་ ༡༩༩

ཚེས་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ནི།

ཚུ་ཚྭ་ད ཚུ་སྐང དབྱུགས དབྱུགས་ཀྱི་རི་མཐའ་རིའི་ཆ

༥༧ ༩ ༩ ༡༩

དེ་ཉིན་ཞག་ལ་དབབ་ན་ཉིན་0.98435289958ཡིན།

ཁྱིམ་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ནི།

ཚུ་ཚྭ་ད ཚུ་སྐང དབྱུགས དབྱུགས་ཀྱི་རི་མཐའ་རིའི་ཆ

༩༠ ༥༩ ༩ ༡༩༥

དེ་ཉིན་ཞག་ལ་དབབ་ན་ཉིན་1.01464063073ཡིན།

ཉིན་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་ཞག་དང་ཚེས་ཞག་གཉིས་ཀྱི་བར་ཁྱད་ནི།

ཚུ་ཚྭ་ད ཚུ་སྐང དབྱུགས དབྱུགས་ཀྱི་རི་མཐའ་རིའི་ཆ

༡ ༩༧ ༠ ༡༥༩

དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་ལ་དབབ་ན་ཉིན་0.03028773115ཡིན།

ཟླ་རེར་ཁྱིམ་ཞག་དང་ཚེས་ཞག་གཉིས་དབབ་ཀྱི་བར་ཁྱད་ནི།

ཉིན ཚུ་ཚྭ་ད ཚུ་སྐང དབྱུགས དབྱུགས་ཀྱི་རི་མཐའ་རིའི་ཆ

༠ ༥༩ ༩༡ ༠ ༩༡༥

དེ་ཉིན་ཞག་ལ་དབབ་ན་ཉིན་0.9086319345ཡིན།

ལོ་རེར་ཁྱིམ་ཞག་དང་ཚེས་ཞག་གཉིས་དབབ་ཀྱི་བར་ཁྱད་ནི།

ཉིན ཚུ་ཚྭ་ད ཚུ་སྐང དབྱུགས དབྱུགས་ཀྱི་རི་མཐའ་རིའི་ཆ

༡༠ ༥༩ ༡༩ ༥ ༩༥༡

དེ་ཉིན་ཞག་གི་དབབ་དུ་བྱས་ན་ཉིན་10.903583214ཡིན།

ལོ་གཉིས་དང་ཟླ་བ་བརྒྱད་དང་ཕྱེད་ཀའི་ནང་ཁྱིམ་ཞག་དང་ཚེས་ཞག་གཉིས་དབབ་ཀྱི་བར་ཁྱད་ནི།

ཉིན ཚུ་ཚྭ་ད ཚུ་སྐང དབྱུགས དབྱུགས་ཀྱི་རི་མཐའ་རིའི་ཆ

དེ་ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉིན་29.5305378712ཡིན།

གཉིས་པ། ཟླ་བཤོལ་གྱི་སློབ་འགྲོས་གསལ་པ།

སློབ་1954 ཟླ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཉ་ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོ་དེ་ཟླ་བཤོལ་ཡིན་པ་དང་། ཟླ་བ་བྱེད་དང་བཅས་སོ་གཉིས་སོང་རྗེས་སྐར་ཡང་ཟླ་བཤོལ་རྗེས་མ་དེ་སློབས་པས། སློབ་1954ལོ་ནས་ཟླ་བ་

[[65 ÷ 2) + 1] བྱིན་པའི་རྗེས་ཟླ་བཤོལ་དང་པོ་དེ་སློབས་པ་དང་། ཟླ་བ་ [[65 ÷ 2) × 2 + 1] བྱིན་པའི་རྗེས་ཟླ་བཤོལ་གཉིས་པ་དེ་སློབས་པ། ཟླ་བ་ [[65 ÷ 2) × 3 + 1] བྱིན་པའི་རྗེས་ཟླ་བཤོལ་གསུམ་པ་དེ་སློབས་པས། དེ་ལྟར་རིགས་འགྲོ་ན། ཟླ་བ་[[65 ÷ 2) × n + 1]བྱིན་པའི་རྗེས་ཟླ་བཤོལ་ཨང་nདེ་སློབས་པ་ཡིན། གོང་གི་གྲངས་[[65 ÷ 2) × n + 1] དེ་ཟླ་གྲངས་ཡིན་པས། དེར་12ཀྱིས་བཤོས་ན་ [[65 ÷ 2) × n + 1] ÷ 12 ལོར་ལབ་ཐུབ་པ་དང་། ཉིལ་པོར་བཤོ་མི་ཐུབ་པའི་གྲངས་སྟག་མ་ནི་བོད་ཟླ་ཡིན། དཔེར་ན། [[65 ÷ 2) × 1 + 1] ÷ 12 = 2 (r=9. 5 ཟླ་བ་ཉིལ་པོར་བཤོ་མི་ཐུབ་པའི་སྟག་གྲངས་ཡིན།) དེ་ཡང་སློབ་1954ཡི་རྗེས་ལོ་2བཅུ་མས་ཤིང་བཤོས་སྟག་9. 5དེ་ཟླ་བར་ངོས་བཟུང་བས། སློབ་1956ལོའི་བོད་ཟླ་དགུ་པ་དེ་ཟླ་བཤོལ་ཡིན་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའོ།

གོང་འཁོད་གསལ་བཤད་ལས་སློབ་འགྲོས་དེ་འདྲ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ཟེ།

$$C=1954+[(65 \div 2) n+1] \div 12, (n=0 \ 1 \ 2 \ \dots) \dots\dots\dots\textcircled{1}$$

གཅིག་ སློབ་1954 ལོའི་ཟླ་བཤོལ།

སློབ་1954ཡི་ཟླ་བཤོལ་འཚོལ་སྐབས་གོང་གི་སློབ་འགྲོས་**①ནང་གི་**nདེ་ཐིག་ལེ་ཡིས་ཚབ་མཚོན་བྱས་པས་ཚོག་སྟེ།

$$C=1954+[(65 \div 2) n+1] \div 12$$

$$=1954+[(65 \div 2) \times 0+1] \div 12$$

$$=1954+1 \div 12$$

$$=1954+0\dots\dots\dots 1\textcircled{1}$$

① 1÷12 དེ་ཉིལ་པོར་བཤོ་མི་ཐུབ་པའི་སྟག་གྲངས་ཡིན།

$$=1954\cdots\cdots\cdots 1$$

སྤྱི་ལོ་1954ལོའི་བོད་ལྷན་དང་པོ་དེ་ལྷན་བཤོལ་ཡིན།

གཉིས། སྤྱི་ལོ་1954 ལོའི་བོད་ལྷན་དང་པོའི་རྗེས་ཀྱི་ལྷན་བཤོལ།

གོང་ལྟར་སྤྱི་ལོ་1954ལོའི་བོད་ལྷན་དང་པོའི་རྗེས་ཀྱི་ལྷན་བཤོལ་ཐོག་མ་དེ་བརྩེ་སྐབས་སྤྱི་འགོས་①ནང་གི་n དེ་གཅིག་གིས་ཚབ་མཚན་བྱས་པས་ཚོགས་སྡེ།

$$\begin{aligned} C &= 1954 + [(65 \div 2) n + 1] \div 12 \\ &= 1954 + [(65 \div 2) \times 1 + 1] \div 12 \\ &= 1954 + 33.5 \div 12 \\ &= 1954 + 2\cdots\cdots\cdots 9.5^{①} \\ &= 1956\cdots\cdots\cdots 9.5 \end{aligned}$$

སྤྱི་ལོ་1956ལོའི་བོད་ལྷན་དགུ་པ་དེ་ལྷན་བཤོལ་ཡིན།

དེ་དང་འདྲ་བར། སྤྱི་ལོ་1954ལོའི་རྗེས་ཀྱི་ལྷན་བཤོལ་བཅུ་པ་དེ་ག་དུས་ཡིན་མིན་འཚོལ་བར་འདོད་ཚེ་སྤྱི་འགོས་①ནང་གི་n དེ་བཅུ་ཡིས་ཚབ་མཚན་བྱས་ན་ཚོགས་སྡེ།

$$\begin{aligned} C &= 1954 + [(65 \div 2) n + 1] \div 12 \\ &= 1954 + [(65 \div 2) \times 10 + 1] \div 12 \\ &= 1954 + 326 \div 12 \\ &= 1954 + 27\cdots\cdots\cdots 2 \\ &= 1981\cdots\cdots\cdots 2 \end{aligned}$$

སྤྱི་ལོ་1981ལོའི་བོད་ལྷན་གཉིས་པ་དེ་སྤྱི་ལོ་1954ལོའི་རྗེས་ཀྱི་ལྷན་བཤོལ་བཅུ་པ་དེ་ཡིན།

གོང་གསལ་སྤྱི་འགོས་སྤྱད་དེ་སྤྱི་ལོ་1954ལོའི་བོད་ལྷན་དང་པོའི་རྗེས་ཀྱི་ལྷན་བཤོལ་ཚང་མ་བརྩེ་བྱའུ་བ་ཡིན།

① 33.5÷12 དེ་རྟོལ་པོར་བཞོ་མི་བྱའུ་བ་པའི་ལྷག་གྲངས་ཡིན།

གསུམ། ལྷི་ལོ་1954 ལོའི་བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཚོན་གྱི་རྒྱ་བཤོལ།

གོང་སློམ་ནི་ལྷི་ལོ་1954ལོའི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་བཤོལ་བརྗེ་བའི་ཐབས་ཡིན་ཞིང་། ང་ཚོས་ད་དུང་ལྷི་ལོ་འགོས་①དེ་
 ཉིད་བཅུ་གཉིད་ལྷི་ལོ་1954ལོའི་བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཚོན་གྱི་རྒྱ་བཤོལ་ཐམས་ཅད་བརྗེ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷི་ལོ་
 1954ལོ་དང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་བཤོལ་བརྗེ་སྐབས་nདེར་རང་བྱུང་གྲངས་ཤ་སྟག་རྒྱངས་པ་དང་འདྲ་བར། ལྷི་ལོ་
 1954ལོའི་ཚོན་གྱི་རྒྱ་བཤོལ་བརྗེ་སྐབས་nདེར་མོ་གྲངས་རྩིལ་པོ་ཤ་སྟག་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ལྷི་ལོ་
 1954ལོའི་གོང་གི་རྒྱ་བཤོལ་མཐའ་མ་དེ་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་ཡིན་ཟེར་ན། ལྷི་ལོ་འགོས་①ནང་གི་nདེར་མོ་གྲངས་
 གཅིག་གིས་ཚབ་འཇུག་བྱས་པས་ཚོགས་ལྷན།

$$\begin{aligned}
 C &= 1954 + [(65 \div 2) n + 1] \div 12 \\
 &= 1954 + [(65 \div 2) \times (-1) + 1] \div 12 \\
 &= 1954 + (-31.5) \div 12 \\
 &= 1954 - 2 \dots \dots \dots - 7.5^{①} \\
 &= 1952 \dots \dots \dots - 7.5 \\
 &= 1951 \dots \dots \dots 4.5^{②} (12 - 7.5)
 \end{aligned}$$

ལྷི་ལོ་1951ལོའི་བོད་རྒྱ་བཤོལ་བའི་དེ་ལྷི་ལོ་1954ལོ་ནས་གོང་དུ་བརྗེས་པའི་རྒྱ་བཤོལ་དང་པོ་དེ་ཡིན།
 ཡང་ལྷི་ལོ་1954ལོའི་བོད་རྒྱ་དང་པོ་ནས་གོང་དུ་བརྗེས་པའི་འོ་རྒྱ་བཤོལ་ལྷ་བའི་གཞུང་ཡིན་མེན་ཤེས་འདོད་

ཚོ། ལྷི་ལོ་འགོས་①ནང་གི་n དེ་མོ་གྲངས་ལྷ་ཡིས་ཚབ་མཚོན་བྱས་པས་ཚོགས་ལྷན།

$$\begin{aligned}
 C &= 1954 + [(65 \div 2) n + 1] \div 12 \\
 &= 1954 + [(65 \div 2) \times (-5) + 1] \div 12 \\
 &= 1954 - 13 \dots \dots \dots - 5.5
 \end{aligned}$$

① 31.5 ÷ 12 དེ་རྩིལ་པོར་བལྟ་མི་བྱས་པའི་སྟག་གྲངས་7.5ཡིན་པ་དང་། (-31.5) ÷ 12 དེ་རྩིལ་པོར་བལྟ་མི་
 ལྷ་བའི་སྟག་གྲངས་-7.5 ཡིན།
 ② གོང་གི་-7.5 དེ་མོ་གྲངས་ཡིན་པ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་སྟར་མོ་གྲངས་7.5 དེས་རྒྱ་བའི་ལྷ་བའི་ལྷ་བའི་བརྗེས་པས།
 1952 = 1951 + ལྷ་བ་12 ཡིན་པས། 1952.....-7.5 = 1951.....4.5 ཡིན།

$$=1941\cdots\cdots-5.5$$

$$=1940\cdots\cdots6.5$$

སྤྱི་ལོ་1940ལོའི་བོད་རྒྱ་དུག་པ་དེ་སྤྱི་ལོ་1954ལོ་ནས་གོང་དུ་བརྩིས་པའི་རྒྱ་བཤོལ་ལྔ་པ་དེ་ཡིན།

དེ་དང་འདྲ་བར། སྤྱི་ལོ་1954ལོའི་བོད་རྒྱ་དང་པོ་ནས་གོང་དུ་བརྩིས་པའི་རྒྱ་བཤོལ་བཅུ་པ་དེ་ག་དུས་ཡིན་

མིན་འཚལ་དགོས་ན། སྤྱི་འགོས་①ནང་གི n དེར་མོ་གྲངས་བརྩི་ཡིས་ཚབ་འཇུག་བྱས་པས་ཚོགས་སྒྲི།

$$C=1954+[(65 \div 2) n+1] \div 12$$

$$=1954+[(65 \div 2) \times (-10) +1] \div 12$$

$$=1954-27\cdots\cdots-10$$

$$=1927\cdots\cdots-10$$

$$=1926\cdots\cdots2$$

སྤྱི་ལོ་1926ལོའི་བོད་རྒྱ་དུག་པ་དེ་སྤྱི་ལོ་1954ལོ་ནས་གོང་དུ་བརྩིས་པའི་རྒྱ་བཤོལ་བཅུ་པ་དེ་ཡིན།

གསུམ་པ། n གྱི་ཉེ་བའི་གྲངས་འཚལ་བ།

དུས་སྐབས་དང་བསམ་སྒྲུབ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱ་འདོད་པའི་གནད་དོན་ཡང་ཇི་
 མང་དུ་འགོ་བཙུག་ཡོད། མ་གཞི་གོང་གི་སྤྱི་འགོས་དེས་རྒྱ་བཤོལ་ཚང་མ་བརྩི་ཐུབ་མོད། འོན་ཏེ་དུས་ངེས་
 གཏན་ཞིག་ལ་རྒྱ་བཤོལ་འཁེལ་མིན་དང་། དེ་དང་ཉེ་བའི་དུས་གང་ཞིག་ལ་རྒྱ་བཤོལ་ཡོད་མེད་བརྩི་དགོས་ཚེ་
 དཀའ་ངལ་ངེས་ཅན་ཞིག་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། གོང་གི་སྤྱི་འགོས་དེའི་ནང་གི་གྲངས་nདེ་འཚལ་
 དཀའ་བས་སོ།

དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་2020ལོར་རྒྱ་བཤོལ་ཡོད་མེད་འཚལ་དགོས་ན། གོང་གི་སྤྱི་འགོས་བཅུ་དྲུག་ན་nདེ་
 འཚལ་ཏེ་ཅང་ཁག་པོ་ཡོད།

སྤྱི་འགོས་①ནང་གི་Cདེ་རྒྱ་བཤོལ་ཡོད་མེད་བརྩི་བྱའི་ཤེས་ཟིན་པའི་སྤྱི་ལོའི་ལོ་དེ་ཡིན་པས། ང་ཚོས་Cདེ་
 བཅུ་དྲུག་དེ་n གྱི་འགྲུས་བྱ་བརྩི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་གསལ་ལྟར།

$$C=1954+[(65 \div 2) n+1] \div 12$$

$$\begin{aligned} \rightarrow C-1954 &= [(65 \div 2) n + 1] \div 12 \\ \rightarrow (C-1954) \times 12 &= [(65 \div 2) n + 1] \\ \rightarrow (C-1954) \times 12 - 1 &= (65 \div 2) n \\ \rightarrow [(C-1954) \times 12 - 1] \div 32.5 &= n \\ \rightarrow n &= [(C-1954) \times 12 - 1] \div 32.5 \dots\dots\dots ② \end{aligned}$$

སློའ་འགོའ་② དེ་ཤེའ་པའི་རྗེའ་ང་ཚོའ་དུའ་ཐུང་ནང་ n དེ་འཚའ་རུའ་པ་ཡིན། གོང་གསལ་གྱི་གནད་དོན་ཏེ་
 སློའ་2020ལོར་ཟླ་བཤོའ་ཡོད་མེད་ལྟ་སྐབས། ཐོག་མར་སློའ་འགོའ་②ནང་གི་Cདེ་2020 ཡིའ་ཚབ་མཚོན་བྱའ་ན་n
 ཤེའ་རུའ་པ་ཡིན་ཏེ།

$$\begin{aligned} n &= [(C-1954) \times 12 - 1] \div 32.5 \\ &= [(2020-1954) \times 12 - 1] \div 32.5 \\ &= 791 \div 32.5 \\ &= 24.33846 \\ &\approx 25 \end{aligned}$$

nནི་ཉིའ་གངས་ཡིན་པས་གངས་དེའི་ཉེ་མཚུངས་ཉིའ་གངས་འཚའ་ན་ཚོགས། nདེ་ཤེའ་པའི་རྗེའ་ང་ཚོའ་གོང་ལྟར་
 སློའ་འགོའ་①ནང་གི་ n དེ་ཉེར་ལྡ་ཡིའ་ཚབ་མཚོན་བྱའ་ན།

$$\begin{aligned} C &= 1954 + [(65 \div 2) n + 1] \div 12 \\ &= 1954 + [(65 \div 2) \times 25 + 1] \div 12 \\ &= 1954 + 67 \dots\dots\dots 9.5 \\ &= 2021 \dots\dots\dots 9.5 \end{aligned}$$

དེ་ལྟར་ན་སློའ་2021ལོའི་བོད་ཟླ་བཤོའ་ཡིན་པ་ཤེའ་ཐུབ་པས། སློའ་2020ལོར་ཟླ་བཤོའ་མེད་པ་
 ཤེའ་རུའ།

ཡང་སློའ་1920ལོར་ཟླ་བཤོའ་ཡོད་མེད་ཤེའ་འདོད་ཚོ། ཐོག་མར་སློའ་འགོའ་②ནང་གི་Cདེ་ཚིག་སྟོང་དགུ་

བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཡིས་ཚབ་མཚན་བྱས་ནས་nཏེ་འཚལ་དགོས་པ་དང།

$$n = [(C - 1954) \times 12 - 1] \div 32.5$$

$$n = [(1920 - 1954) \times 12 - 1] \div 32.5$$

$$n = -409 \div 32.5$$

$$n = -12.5846$$

$$n \approx -13$$

དེ་རྗེས་སྤྱི་འགོས་①ནང་གི་nཏེ་མོ་གངས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཚབ་འཇུག་བྱས་ན་ཚོགས་སྡེ།

$$\begin{aligned}
C &= 1954 + [(65 \div 2) n + 1] \div 12 \\
&= 1954 + [(65 \div 2) \times (-13) + 1] \div 12 \\
&= 1954 + (-422 + 1) \div 12 \\
&= 1954 - 35 \dots \dots \dots - 1 \\
&= 1919 \dots \dots \dots - 1 \\
&= 1918 \dots \dots \dots 12
\end{aligned}$$

གོང་གསལ་ལས་སྤྱི་ལོ་1920ལོར་ལྷ་བཤོལ་མེད་པ་དང། སྤྱི་ལོ་1918ལོའི་བོད་ལྷ་བཅུ་གཉིས་དེ་ལྷ་བཤོལ་

ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ།

དེ་དང་འབྲ་བར། སྤྱི་ལོ་1900ལོར་ལྷ་བཤོལ་ཡོད་མེད་ཤེས་འདོད་ཚེ། རྩོམ་ལ་སྤྱི་འགོས་②ནང་གི་cཏེ་

ཆེག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཡིས་ཚབ་མཚན་བྱས་ནས་nཏེ་བཅི་དགོས་པ་དང།

$$n = [(C - 1954) \times 12 - 1] \div 32.5$$

$$n = [(1900 - 1954) \times 12 - 1] \div 32.5$$

$$n = -649 \div 32.5$$

$$n = -19.96923$$

$$n \approx -20$$

དེ་རྗེས་སྤྱི་འགོ་སྟོན་①ནང་གི་nདེ་མོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ཡིས་ཚབ་མཚན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

$$\begin{aligned}
 C &= 1954 + [(65 \div 2) n + 1] \div 12 \\
 &= 1954 + [(65 \div 2) \times (-20) + 1] \div 12 \\
 &= 1954 + (-650 + 1) \div 12 \\
 &= 1954 - 54 \dots \dots \dots - 1 \\
 &= 1900 \dots \dots \dots - 1 \\
 &= 1899 \dots \dots \dots 11
 \end{aligned}$$

གོང་གསལ་ལས་སྤྱི་ལོ་1900ལོར་ལྷ་བཤོལ་མེད་པ་དང། སྤྱི་ལོ་1899ལོའི་བོད་ལྷ་བཤོལ་གཅིག་དེ་ལྷ་བཤོལ་

ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ།

སྤྱི་འགོ་སྟོན་འདི་གཉིས་བོད་སྤྱི་ལོ་དང་ཚོས་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་ལྷ་བཤོལ་ཡོད་མེད་གསལ་བོར་ཤེས་ཐུབ།

བཞི་པ། སྤྱི་ལོ་ནས་བོད་ལོ་བརྟེན་བསམ།

མི་		པ་		ལྷགས་		ཚུ་		ཤིང་	
0 ཉལ་	1 ཡོས་	2 འབྲུག་	3 རྒྱལ་	4 རྟ་	5 ལྷག་	6 རྩེལ་	7 བྱ་	8 ཁྲི་	9 ཕག་
10 བྱི་བ་	11 མང་	12 ཉལ་	13 ཡོས་	14 འབྲུག་	15 རྒྱལ་	16 རྟ་	17 ལྷག་	18 རྩེལ་	19 བྱ་
20 ཁྲི་	21 ཕག་	22 བྱི་བ་	23 མང་	24 ཉལ་	25 ཡོས་	26 འབྲུག་	27 རྒྱལ་	28 རྟ་	29 ལྷག་
30 རྩེལ་	31 བྱ་	32 ཁྲི་	33 ཕག་	34 བྱི་བ་	35 མང་	36 ཉལ་	37 ཡོས་	38 འབྲུག་	39 རྒྱལ་
40 རྟ་	41 ལྷག་	42 རྩེལ་	43 བྱ་	44 ཁྲི་	45 ཕག་	46 བྱི་བ་	47 མང་	48 ཉལ་	49 ཡོས་
50 འབྲུག་	51 རྒྱལ་	52 རྟ་	53 ལྷག་	54 རྩེལ་	55 བྱ་	56 ཁྲི་	57 ཕག་	58 བྱི་བ་	59 མང་

བོད་དུ་སྤྱི་ལོ་1027ལོ་ནས་རབ་བྱུང་གི་དབུ་ཚུགས་པ་དང། ལོ་དེ་ནི་བོད་རབ་བྱུང་དང་བོའི་མེ་མོ་ཡོས་ལོ་

ཡིན། རབ་བྱུང་རེར་ལོ་60ཡོད་པས་སྤྱི་ལོ་དང་བོད་ལོ་ཕན་ཚུན་བསྐྱར་བར་འབྲེལ་བ་དེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་དེ།

ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་(G)ནས་1026འཐེན་ན་རབ་བྱུང་དང་བོ་དབུ་ཚུགས་ནས་ལོ་ག་ཚོད་བྱིན་མིན་ཤེས་པ་དང།

འཐེན་རྗེས་ཀྱི་ཐོབ་གྲངས་དེར་60ཡིས་བགོས་ནས་བྱུང་བའི་སྟེལ་གྲངས་ཀྱི་བགོས་ཐོབ་(R)ཐོག་1བསྐྱོམས་ན་རབ་

བྱུང་གི་གྲངས་ཡིན་ལ། བཞོས་པའི་སྤེལ་གྲངས་སྟག་མ་ནི་རབ་བྱུང་དེ་དབུ་ཚུགས་ནས་ལོ་ག་ཚོད་བྱིན་པ་དེ་ཡིན་
 བས་ལོ་དེ་ནི་གོང་གི་ལོ་ཤོན་དུག་ཅུའི་རེའུ་མིག་ལས་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ།

གོང་འཁོད་གསལ་བཤད་ལས་ང་ཚོས་སྟེ་འགོས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ།

$$R=(G-1026)\div 60\cdots\cdots\cdots\textcircled{3}$$

དཔེར་ན། སྟེ་ལོ་1954ལོ་དེ་བོད་རབ་བྱུང་གང་གི་ལོ་གང་ཡིན་པ་འཚལ་དགོས་ན། སྟེ་འགོས་**མི་ལྔ་དྲུག་**
 Gདེ་1954ཡིས་ཚབ་མཚོན་བྱས་པས་ཚོགས་སྟེ།

$$\begin{aligned} R &= (G-1026) \div 60 \\ &= (1954-1026) \div 60 \\ &= 928 \div 60 \\ &= 15\cdots\cdots\cdots 28 \end{aligned}$$

སྟེ་ལོ་1954ལོ་དེ་བོད་རབ་བྱུང་16 (15+1) པའི་ཤིང་རྩྭ (ལོ་ཤོན་དུག་ཅུའི་རེའུ་མིག་ལས) ལོ་ཡིན།
ལྔ་དྲུག་ སྟེ་འགོས་ཀྱི་རུས་པ་བསྟན་པ།

གོང་དུ་དགོས་པ་དང་དམིགས་ལྟུང་མི་འདྲ་བར་བརྟེན་ནས་སྟེ་འགོས་གསུམ་ཙམ་གསལ་བཟོ་བྱས་ཡོད་པས།
 སྟེ་འགོས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་དུས་ལྷན་ནང་སྟེ་ལོ་གང་ཞིག་དང་། བོད་རབ་བྱུང་གང་གི་ལོ་ཅི་ཞིག་གི་
 ལྷན་པ་གང་ལ་ལྷན་བཤོལ་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་ཤེས་རུས་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། སྟེ་ལོ་2016ལོར་ལྷན་བཤོལ་ཡོད་མེད་བརྟེན་དགོས་ན། ཐོག་མར་སྟེ་འགོས་**མི་ལྔ་དྲུག་**Cདེ་2016ཡིས་
 ཚབ་མཚོན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།

$$\begin{aligned} n &= [(C-1954) \times 12 - 1] \div 32.5 \\ &= [(2016-1954) \times 12 - 1] \div 32.5 \\ &= 743 \div 32.5 \\ &= 22.86153 \\ &\approx 23 \end{aligned}$$

nདེ་ཤེས་པའི་རྗེས་སྤྱི་འགོས་①ནང་nདེ་23གྱིས་ཚབ་མཚན་བྱས་ན།

$$\begin{aligned}
C &= 1954 + [(65 \div 2) n + 1] \div 12 \\
&= 1954 + [(65 \div 2) \times 23 + 1] \div 12 \\
&= 1954 + 62 \dots \dots \dots 4.5 \\
&= 2016 \dots \dots \dots 4.5 \quad \text{ཐོབ་པ་ཡིན།}
\end{aligned}$$

སྤྱི་ལོ་2016ལོའི་བོད་ལྗོངས་བཞི་པ་ལྷན་འགྲུས་ཡིན་པ་ཤེས་རྗེས། མཚུགས་ཏུ་སྤྱི་འགོས་③ནང་Gདེར་2016ཚབ་མཚན་བྱས་ན།

$$\begin{aligned}
R &= (G - 1026) \div 60 \\
&= (2016 - 1026) \div 60 \\
&= 990 \div 60 \\
&= 16 \dots \dots \dots 30 \quad \text{ཐོབ་པ་སྟེ།}
\end{aligned}$$

སྤྱི་ལོ་2016ལོའི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་སྤྱི་ལོའི་བོད་ལྗོངས་བཞི་པ་དེ་ལྷན་འགྲུས་ཡིན་ལོ།

དབྱུང་གཞིའི་ཡིག་རིགས།

- [1] བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་ཀུན་འདུས་ཚེན་མོའི་དབ་གཉིས་པ་སྐར་རྩིས་ཀྱི་སྐོར། [M] བོད་ཀྱི་རྩིས་རིག་ཀུན་འདུས་ཚེན་མོ་རྩིས་སྐྱོང་ཚོ་ཚུང་། སེ་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། 1998ལོའི་ཟླ་8པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེད།
- [2] རྩིས་གཞུང་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། [M] ལུག་པ་སྐྱུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། 2002ལོའི་ཟླ་8པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེད།
- [3] གནམ་རིག་སྐར་རྩིས། [M] གནམ་རིག་སྐར་རྩིས་སློབ་དཔེ་རྩིས་སྐྱོང་ཚོ་ཚུང་གིས་རྩིས་སྐྱོང་བྱས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། 2011ལོའི་ཟླ་12པར་པོ་ཅན་དུ་པར་ཐེངས་4པ་བརྒྱབ།
- [4] རྩིས་རིག་ལ་འཇུག་པའི་སློ། [M] ལུག་པ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། 2010ལོའི་ཟླ་1པོར་པོ་ཅན་དུ་པར་ཐེངས་གཉིས་པ་བརྒྱབ།

- [5] ལོ་བརྒྱའི་ལོ་ཐོ།[M] ཡུམ་པ། གུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སླུན་ཁང་། 2011ལོའི་ཟླ་5པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།
- [6] བོད་རྒྱ་སྐར་ཚེས་རིག་པའི་ཚིག་མཛོད།[M] བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོ་རྒྱུང་། སེ་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སླུན་ཁང་། 1985ལོའི་ཟླ་8པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།
- [7] སྤྱིད་ལུས། བོད་ལོ་དང་སྤྱི་ལོའི་དབར་ཕན་ཚུན་ཕབ་ཚེས་བྱ་ཐབས་སྐོར་མདོ་ཙམ་སྐྱེང་བ།[J]
- [8] 马宏武 关于藏历饶迥年与公元年换算问题[J] ——兼与《中国硬币标准图录》编者商榷 青海民族学院学报(社会科学版) 2001年7月